

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn
trong nhận thức, làm chủ hành vi**

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN CAI LẬY

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Nguyễn Anh Thục

Thư ký phiên họp: Ông Phạm Minh Đăng – Thư ký Tòa án nhân dân huyện Cai Lậy, tỉnh Tiền Giang.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Cai Lậy tham gia phiên họp:
Ông Trần Văn Truyền - Kiểm sát viên.

Ngày 04 tháng 10 năm 2019, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Cai Lậy, tỉnh Tiền Giang mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 242/2019/TLST-DS ngày 04 tháng 9 năm 2019, về việc “Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 95/2019/QĐST-DS ngày 24 tháng 9 năm 2019, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Ông **Nguyễn Văn C**, sinh năm 1935;

Người đại diện theo ủy quyền của ông C: Anh **Nguyễn Văn L**, sinh năm 1977; Theo văn bản ủy quyền lập ngày 09-9-2019. (Có mặt)

Cùng địa chỉ: Ấp A, xã PC, huyện C, tỉnh Tiền Giang.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

- Bà **Hồ Thị M**, sinh năm 1938; Địa chỉ: Ấp A, xã PC, huyện C, tỉnh Tiền Giang. (Có mặt)

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Ông Nguyễn Văn C yêu cầu Tòa án nhân dân huyện Cai Lậy tuyên bố con ông là anh Nguyễn Văn G có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và cử ông làm người giám hộ, xác định quyền, nghĩa vụ của ông để thực hiện việc chia đất cho con của ông, sự việc như sau: Hiện nay ông và bà Hồ Thị M (vợ ông), anh Nguyễn Văn L (con ông) là người đang trực tiếp nuôi dưỡng anh G, anh G

không có vợ con. Từ khi sinh ra đến lúc được 05 tuổi thì anh G bình thường, sau đó thì phát bệnh, ông và gia đình đã đưa anh G đi điều trị nhiều nơi nhưng không hết. Theo giấy y chứng của Bệnh viện Tâm thần tỉnh Tiền Giang kết luận thì anh G bị chậm phát triển tâm thần mức độ trung bình (F71.1). Do tuổi đã cao, ông C muốn để lại đất đai cho con nhưng cơ quan Nhà nước quản lý về đất đai yêu cầu anh G phải ký tên vào các thủ tục theo quy định. Do anh G bị bệnh nên không thể ký nên ông yêu cầu Tòa án giải quyết các vấn đề như đã nêu trên.

Theo kết luận giám định pháp y tâm thần số 219/2019/KLGĐTC ngày 19-9-2019 của Trung tâm Pháp y tâm thần Khu vực Tây Nam Bộ - Bộ Y tế, kết luận hiện tại anh Nguyễn Văn G hạn chế khả năng nhận thức và điều khiển hành vi do bệnh lý tâm thần. Đương sự có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Tại phiên họp,

Anh Nguyễn Văn L là đại diện theo ủy quyền của ông Nguyễn Văn C vẫn giữ nguyên yêu cầu tuyên bố anh Nguyễn Văn G có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và xác định ông C làm người giám hộ cho anh G, xác định quyền, nghĩa vụ của người giám hộ. Bà Hồ Thị M có ý kiến đồng ý với yêu cầu của ông C.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Cai Lậy phát biểu ý kiến, theo đó: Về việc tuân theo pháp luật trong quá trình giải quyết việc dân sự của Thẩm phán, Thư ký; việc chấp hành pháp luật của người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đã đảm bảo đúng quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự. Đối với yêu cầu của ông C là có căn cứ nên đề nghị Tòa án chấp nhận.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Cai Lậy nhận định:

[1] Anh Nguyễn Văn G là người bị yêu cầu tuyên bố có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi hiện cư trú tại ấp A, xã PC, huyện C, tỉnh Tiền Giang. Căn cứ vào khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự, thẩm quyền giải quyết là của Tòa án nhân dân huyện Cai Lậy.

[2] Xét yêu cầu của ông Nguyễn Văn C: Anh Nguyễn Văn G bị bệnh tâm thần và tại Kết luận giám định pháp y tâm thần số 219/2019/KLGĐTC ngày 19-9-2019 của Trung tâm Pháp y tâm thần Khu vực Tây Nam Bộ - Bộ Y tế kết luận: “Về y học: Hiện tại đương sự có bệnh lý tâm thần: Chậm phát triển tâm thần trung bình (F71-ICD10); Về năng lực: Hiện tại đương sự hạn chế khả năng

nhận thức và điều khiển hành vi do bệnh lý tâm thần. Đương sự có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi”.

Tại khoản 1 Điều 23 của Bộ luật Dân sự quy định về người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi: *“1. Người thành niên do tình trạng thể chất hoặc tinh thần mà không đủ khả năng nhận thức, làm chủ hành vi nhưng chưa đến mức mất năng lực hành vi dân sự thì theo yêu cầu của người này, người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định người giám hộ, xác định quyền, nghĩa vụ của người giám hộ.”*

Ông Nguyễn Văn C là cha ruột của anh Nguyễn Văn G yêu cầu Tòa án tuyên bố anh G là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi; chỉ định ông làm người giám hộ của anh G, xác định quyền, nghĩa vụ của người giám hộ. Phía bà M là mẹ ruột của anh G có ý kiến đồng ý với yêu cầu của ông C. Trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần và quy định của pháp luật đã viện dẫn thì yêu cầu của ông C là có căn cứ để chấp nhận.

[3] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Ông Nguyễn Văn C sinh năm 1935, tính đến thời điểm hiện nay ông C 84 tuổi. Căn cứ vào Điều 2 của Luật người cao tuổi thì ông C được xác định là người cao tuổi. Do đó, ông C được miễn nộp lệ phí theo quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12 của Pháp lệnh số 326/2016/NQ-UBTVQH14 ngày 30-12-2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội.

[4] Xét ý kiến đề nghị của Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Cai Lậy tại phiên họp là đúng qui định pháp luật nên chấp nhận.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 149, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 376, Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự; khoản 1 Điều 23, Điều 57, Điều 58 của Bộ luật Dân sự; điểm đ khoản 1 Điều 12 của Pháp lệnh số 326/2016/NQ-UBTVQH14 ngày 30-12-2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội.

- Chấp nhận yêu cầu của ông Nguyễn Văn C.

Tuyên bố anh Nguyễn Văn G, sinh năm 1975; nơi cư trú: Ấp A, xã PC, huyện C, tỉnh Tiền Giang là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Chỉ định ông Nguyễn Văn C là người giám hộ của anh G, ông C có các quyền, nghĩa vụ như sau:

Về quyền:

+ Sử dụng tài sản (nếu có) của người được giám hộ để chăm sóc, chi dùng cho những nhu cầu thiết yếu của người được giám hộ;

+ Được thanh toán các chi phí hợp lý cho việc quản lý tài sản của người được giám hộ (nếu có tài sản);

+ Đại diện cho người được giám hộ trong việc xác lập, thực hiện giao dịch dân sự và thực hiện các quyền khác theo quy định của pháp luật nhằm bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người được giám hộ.

Về nghĩa vụ:

+ Chăm sóc, bảo đảm việc điều trị bệnh cho người được giám hộ;

+ Đại diện cho người được giám hộ trong các giao dịch dân sự;

+ Quản lý tài sản của người được giám hộ (nếu có tài sản);

+ Bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người được giám hộ.

- Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Nguyễn Văn C được miễn nộp tiền lệ phí. Ông C được nhận lại số tiền 300.000 (Ba trăm nghìn) đồng đã nộp theo biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số 17073 ngày 04-9-2019 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Cai Lậy, tỉnh Tiền Giang.

- Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo quyết định này trong hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Thời hạn kháng nghị của Viện kiểm sát cùng cấp là 10 ngày và của Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp là 15 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Tiền Giang;
- VKSND huyện Cai Lậy;
- UBND xã PC;
- Người yêu cầu;
- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nguyễn Anh Thực